

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інструменти управління командами

Шифр та назва спеціальності

073 – Менеджмент

Інститут

ННІ Економіки, Менеджменту та
Міжнародного бізнесу

Освітня програма

Міжнародний бізнес

Кафедра

Менеджменту (204)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Вибіркова

Семестр

7

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Маковоз Оксана Сергіївна

oksana.makovoz@khpi.edu.ua

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту НТУ "ХПІ"

автор і співавтор понад 200 наукових і методичних публікацій.
Провідний лектор з дисциплін: "Управління результативністю",
"Лідерство", "Інструменти управління командами", "Спецкурс з
сучасних проблем менеджменту"
[Докладна інформація про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Цей курс присвячений оволодінню основними методичними принципами та інструментами ефективного управління командами, з'ясуванню особливостей формування та розвитку команди.

Мета та цілі дисципліни

- формування теоретичних та аналітичних знань з управління командами;
- розвиток вміння працювати в колективі;
- оволодіння практичними інструментами організації ефективної команди та обміну командними ролями;
- розвиток лідерських якостей в управлінні командою.

Формат заняття

Лекції, практичні заняття, реферат. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК05. Здатність управлюти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК09. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання

ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПР07. Виявляти навички організаційного проектування.

ПР08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПР09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПР10.Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПР11.Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПР14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 102 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисциплін «Теорія організації», «Самоуправління», «Бізнес-комунікації», «Управління ефективністю», «Основи управління», «Організаційна поведінка», «Лідерство».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться в інтерактивному режимі з використанням мультимедійних технологій.

Практичні заняття проводяться з використанням проектного підходу до навчання та зосереджуються на розвитку ефективності стилю управління, який може змінюватися відповідно до контексту, в якому працює лідер. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1-4. Теоретичні аспекти управління командою.

Характеристика умов, які сприяють формуванню команд, етапів зрілості, які виділяються для команди, команди, характерні риси команди. Психологічний клімат і його практична роль. Методи управління командою. Відмінні риси колективу, його структура, етапи створення колективу.

Тема 3-6. Індивідуальне та групове лідерство.

Функції управління покладені на команду, команда. Лідерські якості лідера, який створює і управляє командами.

Тема 7-8. Формування ефективної команди.

Дві головні ролі в команді. Принципи розподілу ролей в колективі. Ролі в команді під керівництвом Річарда Дафта. Фактори, що визначають ролі в команді. Психологічні типи. Теорія командних ролей Реймонда Белбіна.

Тема 9. Життєвий цикл команди.

Етапи розвитку команди під керівництвом Брюса Тукмана.

Тема 10-11. Управління міжособистісними відносинами в команді.

Особливості групового прийняття рішень. Втрата процесу. Проблема групового складу. Проблема участі. Проблема впливу. Метод модерації.

Тема 12-13. Управління конфліктами та розвиток команди.

Методи підсилення команди. Фактор довіри в команді. Управління конфліктами. Класифікація конфліктів. Варіанти поведінки в конфлікті.

Тема 14-15. Ефективне управління командою.

Планування, організація, контроль і оцінка команди. Умови ефективної організації команди.

Тема 16. Оцінка командної роботи.

Альтернативні команди та їх призначення.

Теми практичних занять

Тема 1-2. Теоретичні аспекти управління командою.

Вивчення матеріалів у справі «Успішний менеджер, керуючі команди». Поясніть поняття «командно-управлінська діяльність». Переваги та недоліки підходів до управління командою.

Мета, функції та методи управління командою. Принципи організації колективу (наводимо приклади для кожного принципу). Основні фактори, що впливають на роботу колективу.

Тема 3-4. Індивідуальне та групове лідерство.

Вивчення матеріалів для справи: «Лідер і лідерство в команді». Підготовка до обговорення на основі вивчення книги Джона Макслелла «5 рівнів лідерства». Тест С. Річі та П. Мартіна «Мотиваційний профіль». 16-факторна особиста анкета Кеттеля. Креативність і лідерство в колективі, їх взаємини.

Тема 5-6. Формування ефективної команди.

Навчальні матеріали для ділової гри «Розподіл ролей в команді». Матриця поділу робіт і відповідальності (MPB). Побудова матриці розподілу відповідальності.

Тема 7-8. Життєвий цикл команди.

Властивості групи. Негативні наслідки в групі. Методи розробки групових рішень. Метод Дельфі. Метод аналогії. Морфологічний метод «635». «Мозковий штурм» і його модифікації.

Тема 9-10. Управління міжособистісними відносинами в команді.

Контроль і координація командної діяльності. Навчальні матеріали для ділової гри «Ставлення до командного ризику».

Тема 11-12. Управління конфліктами та розвиток команди.

Вивчення матеріалів для справи: «Недоліки та переваги конфліктів у колективах». Переговори як інструмент вирішення конфлікту. Основні фактори помилок, що призводять до втручання в розуміння повідомлень в проектах відправниками і одержувачами цієї інформації. Засоби комунікації. Усунення комунікативного бар'єру. Коучинг як елемент розвитку проектної команди. Написана робота: «Роль коучингу в командній роботі».

Тема 13-14. Ефективне управління командою.

Вивчення матеріалів для ділової гри: «Фасилітація команди». Закон дії. Теорія очікування. Форми управління командою. Перешкоди для ефективного спілкування. Моніторинг ефективності команди.

Тема 15-16. Оцінка командної роботи

Вивчення матеріалів для справи: «Конкурентні команди». Творче завдання «Реінженірингові команди».

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає вивчення додаткових матеріалів щодо тематики лекцій.

Вивчення матеріалів у справі «Успішний менеджер, керуючі команди». Поясніть поняття «командно-управлінська діяльність». Переваги та недоліки підходів до управління командою.

Також курс включає виконання індивідуального завдання (звіту) з елементами огляду літератури та, та практичного вирішення проблем, пов'язаних з управлінням командами. Навчальні

матеріали для ділової гри «Розподіл ролей в команді». Матриця поділу робіт і відповідальності (МРВ). Побудова матриці розподілу відповідальності. Результат представлений у письмовому звіті. Студентам також надаються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

1. Психологія тимбілдингу: навчальний посібник / Романовський О.Г., Шаполова В.В., Кvasник О.В., Гура Т.В. ; за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 92 с.
2. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). Тернопіль : THEU, 2018. 288 с
3. El-Saharty, S., Kheyfets, I., & Herbst, C. H. M. I. (2020). The human capital project. Manila, Philippines: World Bank. 460 p.
4. Account Management Strategies in B2B Sales: Generating Customer Value and Building Sustainable Business Relationships - Methodology, Processes, Tools. (2023), Tools, pp. 1-139.
5. Reiß, H. (2022). Onboarding for managers: How to get off to the best possible start in a new leadership role. Springer Nature.
6. FLAK, O. (2022). IMPACT OF ARTIFICIAL MANAGEMENT ON THE WORK OF A TEAM OF HUMANS. RESULT OF RESEARCH. Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization & Management/Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Seria Organizacji i Zarządzanie, (162).
7. Morrison-Smith, S., & Ruiz, J. (2020). Challenges and barriers in virtual teams: a literature review. SN Applied Sciences, 2, 1-33.
8. Garro-Abarca, V., Palos-Sanchez, P., & Aguayo-Camacho, M. (2021). Virtual teams in times of pandemic: Factors that influence performance. Frontiers in Psychology, 12.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2021.624637/full>
9. Bodepudi M. Roles and Responsibilities of Project Manager & Project Management Team, 2018. URL: <https://www.greycampus.com/blog/project-management/roles-and-responsibilities-of-project-manager-and-project-management-team>
10. The leading global digital coaching platform, URL: <https://coachhub.io/en/>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% оцінки складається з підсумкового оцінювання (30%) і поточного оцінювання (70%).
70% поточного оцінювання складаються з:

- 15% індивідуальних і групових письмових завдань;
- 15% контрольної роботи;
- 40% активна участь у семінарських заняттях

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та добroчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної добroчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА